

UDK 343.24
343.151
343.137.2
Primljeno 1.listopada 2004.
Stručni članak

Mr. sc. Elizabeta Ivičević*

Dragan Novosel**

VRSTE I MJERE KAZNE PRIMJENJIVANE U INSTRUMENTU KAZNENOOG NALOGA I NJIHOV ODNOS PREMA IZREČENIM KAZNAMA

Nakon uvodnih razmatranja instituta kaznenog naloga kao instrumenta ekonomičnog postupanja u povodu najlakših i lakih kaznenih djela, rad sadržava rezultate istraživanja provedenog s ciljem da se analizira odnos između vrsta i mjera kazni i drugih kaznenopravnih mjera primjenjivanih na zahtjev državnog odvjetnika u instrumentu kaznenog naloga za određena kaznena djela te izrečenih za ista kaznena djela presudama koje je sud donio u predmetima u kojima državni odvjetnik nije zatražio izdavanje kaznenog naloga. Istraživanje je pokazalo da postoji relativna ujednačenost vrsta i mjera kazni te drugih mjera primijenjenih u instrumentu kaznenog naloga, odnosno izrečenih sudskim presudama. Pri tome, određene razlike, u smislu relativno težih kazni i mjera izrečenih u sudskim presudama, bile su očekivane s obzirom na činjenicu da državni odvjetnici već prilikom ocjene je li u konkretnom slučaju opravданo i umjesno predlaganje izdavanja kaznenog naloga uzimaju u obzir sva subjektivna i objektivna obilježja konkretnog kaznenog djela te ponajprije okolnosti pod kojima je djelo počinjeno.

1. KAZNENI NALOG KAO INSTRUMENT EKONOMIČNOG POSTUPANJA U POVODU NAJLAKŠIH I LAKIH KAZNEH DJELA (UMJESTO UVODA)

Institut kaznenog naloga u hrvatsko pravo uveden je Zakonom o kaznenom postupku iz 1997. godine nastojanjem zakonodavca da ekonomizira i pojednostavlji provođenje kaznenog postupka za najlakša kaznena djela. Kazneni nalog izdaje presudom sudac pojedinac na temelju prijedloga državnog odvjetnika, utemeljenog na kaznenoj prijavi vjerodostojnjog sadržaja,¹ dakle bez

* Mr. sc. Elizabeta Ivičević, asistentica Pravnog fakulteta u Zagrebu

** Dragan Novosel, zamjenik glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske

¹ Može se smatrati da kaznena prijava ima vjerodostojni sadržaj kada već "iz dokaza navedenih u toj prijavi proizlazi velika vjerojatnost da je osumnjičenik počinio kazneno djelo zbog kojega se tereti". Tomašević, G., Kazneno procesno pravo, Temeljni pojmovi i osnove praktične primjene, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 1998., str. 260.

provedbe glavne rasprave. Time je postupak izdavanja kaznenog naloga u biti iznimka u prvom redu od načela usmenosti glavne rasprave. Naime, počinitelju se, u načelu, može izreći kaznena sankcija na temelju usmeno provedenog kaznenog postupka, odnosno na temelju provedene glavne rasprave na kojoj je okrivljenik imao priliku biti zakonito saslušan te iznijeti svoju obranu. U postupku izdavanja kaznenog naloga to nije slučaj, pa sudac pojedinac, na zahtjev državnog odvjetnika, može izreći jednu ili više predviđenih kazni ili mjera bez prethodno provedene glavne rasprave.² Osim toga, postupak izdavanja kaznenog naloga znači i iznimku od načela neposrednosti sudske ocjene dokaza te načela javnosti glavne rasprave.³ Naime, budući da se ne provodi glavna rasprava, dokaze sud ne izvodi neposredno na raspravi i u izvornom obliku, već se čita kaznena prijava i koriste dokazi prikupljeni još u fazi policijskih izvida.

S obzirom na okolnost da je kaznenim nalogom moguće izreći i uvjetnu kaznu zatvora, s obzirom na težinu kaznenih djela kod kojih dolazi u obzir izdavanje kaznenog naloga te posebice s obzirom na specifičnu ulogu državnog odvjetnika koji u postupku izdavanja kaznenog naloga zapravo ima važnu ulogu u kreiranju politike kažnjavanja, potrebno je stalno preispitivati zakonsko uređenje i primjenu tog instituta u praksi.

Izvorno je ZKP iz 1997. godine predvidio mogućnost izdavanja kaznenog naloga za najlakša kaznena djela, za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora u trajanju do tri godine. Riječ je o kaznenim djelima koja čine oko 50% svih inkriminacija propisanih u posebnom dijelu KZ-a. Tako široko postavljena prvobitna mogućnost primjene kaznenog naloga još je proširena novelom ZKP-a iz 2002. godine, koja je u krug kaznenih djela za koja je moguće izdati kazneni nalog uključila i kategoriju lakih kaznenih djela, za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina,^{4,5} pa je time katalog kaznenih djela kod kojih se može predlagati izdavanje kaznenog naloga proširen za dalnjih 30%.

² U odredbama čl. 465. [čl. 446.] ZKP predviđene su sljedeće kazne ili mjere: novčana kazna u visini od deset do sto prosječnih dnevnih prihoda u Republici Hrvatskoj; uvjetna osuda za izricanje kazne zatvora do tri mjeseca ili novčana kazna, ili sudska opomena; oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom i objavljivanje kaznenog naloga u sredstvima javnog priopćavanja; zabrana upravljanja motornim vozilom do dvije godine odnosno oduzimanje predmeta.

³ Krapac, D., Kazneno procesno pravo, Prva knjiga: Institucije, Narodne novine d. d., Zagreb, 2003., str. 75.

⁴ Kao iznimke od spomenutog pravila taksativno su navedena kaznena djela u odredbi čl. 18. st. 2. ZKP.

⁵ O mogućim kategorizacijama i opsegu pojedinih kategorija kaznenih djela v. Horvatić, u: Horvatić, Ž.; Šeparović, Z.; i suradnici, Kazneno pravo (posebni dio), Masmedia, Zagreb, 1999., str. 27.

Institut kaznenog naloga poznaju i neka druga europska zakonodavstva, koja se tim instrumentom koriste uglavnom u postupku u povodu najlakših i eventualno lakih kaznenih djela, pri čemu treba primijetiti da postoje i znatne razlike u kategorijama kaznenih djela obuhvaćenih mogućnošću izdavanja kaznenog naloga. Tako je, primjerice, francuski zakonodavac predvidio pojednostavljeni postupak izdavanja kaznenog naloga (*l'ordonnance pénale*) samo za najlakši oblik kaznenih djela (*infractions*), tzv. policijske prekršaje (*contraventions de police*), pod određenim prepostavkama i s određenim iznimkama (čl. 524. francuskog CPP).⁶ U njemačkom kaznenom pravu predviđena je mogućnost izdavanja kaznenog naloga (*Strafbefehl*), pod određenim prepostavkama, u načelu za sva kaznena djela kategorije *Vergehen*.⁷

Kada je riječ o uređenju instituta kaznenog naloga u pozitivnom hrvatskom zakonodavstvu, moguće je istaknuti neke glavne prednosti, ali i nedostatke sumarnog postupka primjene tog instrumenta. S procesnopravnog stajališta, glavna prednost je ekonomičnost postupka izdavanja kaznenog naloga. Istodobno, moguće je istaknuti nedostatak koji se odnosi na okolnost da je okrivljeniku moguće izreći čak uvjetnu kaznu zatvora,^{8,9} bez njegova prethodnog dostačnog i zakonitog saslušanja pred sudom.¹⁰ Iako je zakonodavac predvidio mogućnost da se okrivljenik, podnošenjem prigovora iz članka 468. st. 2. [čl. 449. st. 2. ZKP], "izbori" za održavanje glavne rasprave, treba voditi računa o različitim okolnostima zbog kojih okrivljenik ne bi iskoristio tu mogućnost, kao što je primjerice neznanje. Pri tome posebno treba istaknuti da u postupku u povodu prigovora protiv kaznenog naloga sud nije vezan zabranom reformacije *in pejus* (čl. 469. [čl. 450.] ZKP), što će dodatno destimulirajuće djelovati

⁶ V. Levasseur, G.; Chavanne, A.; Montreuil, J.; Bouloc, B., *Droit pénal général et procédure pénale*, Sirey editions, 1999., str. 246.

⁷ Jedna od osnovnih prepostavki izdavanja kaznenog naloga jest da državni odvjetnik smatra kako u konkretnom slučaju nije potrebno provesti glavnu raspravu (§ 407 I njemačkog StPO). V. Roxin, C., *Strafverfahrensrecht*, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1998., str. 513.

⁸ Francuski je zakonodavac predvidio fakultativan pojednostavljeni postupak izdavanja kaznenog naloga (*l'ordonnance pénale*), u slučaju kojeg presuda može biti ili oslobađajuća ili osuđujuća na novčanu kaznu (čl. 131-13. francuskog CP). V. Levasseur, G.; Chavanne, A.; Montreuil, J.; Bouloc, B., djelo cit. u bilj. 6, str. 246.

⁹ U njemačkom pravu kaznenim je nalogom (*Strafbefehl*) moguće izreći sljedeće mjere ili kazne: novčanu kaznu, opomenu s pridržajem, zabranu upravljanja motornim vozilom, oduzimanje imovinske koristi, oduzimanje predmeta, poništenje, objavljivanje osude i novčanu globu protiv određene pravne osobe ili društva osoba, oduzimanje vozačke dozvole u trajanju do dvije godine, odustajanje od kazne te uvjetnu kaznu zatvora u trajanju do jedne godine (§ 407 II njemačkog StPO). V. Beulke, W., *Strafprozeßrecht*, Müller Verl., Heidelberg, 2000., str. 257.

¹⁰ Taj prigovor nipošto nije zanemariv, budući da je pravo okrivljenika da bude saslušan (*audiatur et altera pars*) jedan od sastavnih elemenata pravičnog postupka iz članka 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a pravo okrivljenika na obranu pred sudom zajamčeno je i odredbama članka 29. Ustava Republike Hrvatske.

na okrivljenika pri odlučivanju o eventualnom podnošenju prigovora protiv kaznenog naloga. Iako je navedeni prigovor opravdan, treba primijetiti da bi predviđanjem zabrane reformacije *in pejus* instrument kaznenog naloga izgubio svoj osnovni smisao - ekonomiziranje kaznenog postupka. Naime, vezanost suda navedenom zabranom stimulirala bi okrivljenike na podnošenje prigovora jer bi mogli očekivati samo izricanje iste ili blaže kazne. Stoga je, usprkos istaknutom nedostatku koji ne treba opovrgavati, već opravdavati interesima procesne ekonomije, instrument kaznenog naloga zaživio u praksi hrvatskih državnih odvjetništava i sudova. Štoviše, riječ je o značajnom instrumentu brzog i učinkovitog postupanja, pa je očito u ovom slučaju zakonodavac dao prednost ekonomičnosti i brzini kaznenog postupanja u slučajevima najlakših i lakih kaznenih djela, pred jamstvima okrivljenikovih prava koja su u svojem punom opsegu i sadržaju ostala vezana uz kazneni postupak koji se provodi, u načelu, za teška i najteža kaznena djela.¹¹

Daljnji mogući prigovor postupku izdavanja kaznenog naloga jest onaj koji upućuje na opasnost da okrivljenici za koje sud izda kazneni nalog ne shvate u dovoljnoj mjeri ozbiljnost kaznenog djela koje su počinili, posebice s obzirom na širok krug kaznenih djela kod kojih može biti proveden sumarni postupak izdavanja kaznenog naloga. Tako neki autori upozoravaju da izrečene kazne i mjere ponekad mogu biti i preblage zbog uvažavanja interesa procesne ekonomije, odnosno potrebe bržeg provođenja kaznenog postupka,¹² u smislu da za kazneno djelo zaprijećeno kaznom zatvora i do pet godina kao najteža kazna kaznenim nalogom može biti izrečena uvjetna kazna zatvora. Zbog te opasnosti treba istaknuti važnost uloge odnosno prakse državnih odvjetništava. Tako dosadašnja istraživanja prakse izdavanja kaznenih naloga pokazuju da se taj instrument predlaže te primjenjuje ponajviše kod određenog broja imovinskih kaznenih djela, koja su u pravilu lakša kako po obliku, tako i po propisanoj kazni,¹³ te da zapravo nema govora o njegovoj širokoj primjeni i u slučajevima spomenutih "težih" lakih kaznenih djela. Štoviše, kada je riječ o zahtijevanju izdavanja kaznenog naloga, državna odvjetništva u praksi postupaju u skladu s načelom da u svakom konkretnom slučaju treba ocjenjivati subjektivna i

¹¹ Zanimljiv je način na koji je njemački zakonodavac nastojao ublažiti nedostatak osnovnih procesnih garancija u postupku izdavanja kaznenog naloga, napose okrivljenikova prava da bude saslušan i prava na obranu. Tako je njemački zakonodavac predvidio mogućnost izricanja uvjetne kazne zatvora u trajanju do jedne godine samo ako okrivljenik u postupku izdavanja kaznenog naloga ima branitelja. U suprotnom, moguće mu je izreći samo novčanu kaznu. Stoga, ako sud uopće razmatra mogućnost izricanja uvjetne kazne zatvora, okrivljeniku mora postaviti branitelja prema odredbi § 408 b njemačkog StPO. V. Roxin, C., Strafprozessrecht, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1998., str. 484-485.

¹² V. Roxin, C., djelo cit. u bilj. 7., str. 513.

¹³ V. Zadnik, S., Problemi državnih odvjetništava u praktičnoj primjeni Zakona o kaznenom postupku, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 6, broj 1/1999., str. 199.

objektivna obilježja kaznenog djela te ponajprije okolnosti pod kojima je djelo počinjeno. To znači da državni odvjetnici ocjenjuju način djelovanja počinitelja, njegovu krivnju i nastupjele posljedice kako bi utvrdili je li u konkretnom slučaju umjesno predlaganje izdavanja kaznenog naloga i onda kada su ispunjene sve zakonske pretpostavke za njegovo izdavanje.¹⁴ U krajnjoj liniji, o eventualnom izdavanju kaznenog naloga odluku donosi sud. Tako sudac pojedinac ne mora prihvati prijedlog državnog odvjetnika ako smatra da nema dovoljno osnova za izdavanje kaznenog naloga, ili da se može očekivati izricanje neke mjere ili kazne različite od one koju je zatražio državni odvjetnik (čl. 466. st. 2. [čl. 447. st. 2.] ZKP).

Kada je riječ o praksi i općenito o ulozi državnih odvjetništava u postupku izdavanja kaznenih naloga, napisljetuvalj istaknuti još jedan problem. Iako u hrvatskoj sudskej praksi nije sporno da je sudac pojedinac u postupku izdavanja kaznenog naloga vezan prijedlogom državnog odvjetnika o vrsti i mjeri kazne, odnosno mjeri koju će sud izreći kaznenim nalogom,¹⁵ postavlja se pitanje može li sudac pojedinac doista biti vezan tim prijedlogom, s obzirom na odredbu o općem pravilu o izboru vrste i mjere kazne iz čl. 56. KZ (“Izbor vrste i mjere kazne počinitelju kaznenog djela određuje sud u granicama koje su određene zakonom za počinjeno kazneno djelo, a na temelju stupnja krivnje, pogibeljnosti djela i svrhe kažnjavanja.”) Tumačenje odredbe čl. 467. st. 2. [čl. 448. st. 2.] ZKP, koje je prihvati i hrvatska sudska praksa, zapravo znači da državni odvjetnik preuzima ulogu kreatora politike kažnjavanja.^{16,17} S druge strane, u slučaju drugačijeg tumačenja, moralno bi postojati pravo državnog odvjetnika na žalbu zbog kaznene sankcije, što bi dovelo do provođenja redovnog kaznenog postupka i što bi osuđilo ostvarivanje osnovne svrhe instrumenta kaznenog naloga. Rješenje tog problema trebalo bi tražiti ponovo u odredbi čl. 466. st. 2. [čl. 447. st. 2.] ZKP, prema kojoj o izdavanju kaznenog naloga odlučuje sud, na prijedlog državnog odvjetništva. Dakle, riječ je o prijedlogu koji sud može, ali ne mora uvažiti.

¹⁴ Novosel, D., Primjena kaznenog naloga u radu državnih odvjetništava, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 9, broj 1/2002., str. 48-49.

¹⁵ Tako državni odvjetnik mora predložiti konkretnu kaznu odnosno konkretnu mjeru, “jer sud u slučaju prihvaćanja prijedloga za izdavanje kaznenog naloga može taj prijedlog prihvati samo u onom sadržaju i obliku koji je zatražio državni odvjetnik ili ga ne prihvati, a ne može ga prihvati uz svoje modifikacije predložene kazne ili mjeru”. Pavišić, B., i suradnici, Zakon o kaznenom postupku - s komentarom, literaturom i sudske praksom, Zagreb, 1998., str. 430.

¹⁶ Opširnije o navedenoj problematiki v. Svedrović, M., Kriminalnopolitička opravdanost primjena kaznenih sankcija s osvrtom na uvođenje doživotnog zatvora i na sustav izricanja kazne, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 10, broj 2/2003., str. 394-396.

¹⁷ Neki autori upozoravaju na problem površnog proučavanja spisa od strane sudaca u predmetima u kojima državni odvjetnik predlaže izdavanje kaznenog naloga. V. Hermann, J., Najnoviji razvoj njemačkoga kaznenog postupka, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 2, broj 2/1995., str. 463.

U nekoliko godina od njegova uvođenja u hrvatsko kazneno zakonodavstvo i sudsku praksi, kazneni nalog postao je značajan instrument politike kažnjavanja, koji je zakonodavac stavio u ruke državnog odvjetništva i sudova. Stoga je u okviru znanstvenoistraživačkog projekta Akademije pravnih znanosti Hrvatske i Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu posvećenog problematici zakonske i sudske politike kažnjavanja u Republici Hrvatskoj posebnu pozornost trebalo posvetiti i praksi izdavanja kaznenog naloga.

2. ISTRAŽIVAČKI UZORAK

Cilj provedenog istraživanja bio je utvrditi kakav je odnos između vrsta i mjera kazni i drugih kaznenopravnih mjera primjenjivanih na zahtjev državnog odvjetnika u instrumentu kaznenog naloga za određena kaznena djela te izrečenih za ista kaznena djela presudama koje je sud donio u predmetima u kojima državni odvjetnik nije zatražio izdavanje kaznenog naloga.

Istraživanje se odnosilo na kaznena djela teške tjelesne ozljede (čl. 99. st. 1. KZ), zlouporabe opojnih droga (čl. 173. st. 1. KZ), krađe (čl. 216. st. 1. KZ), teške krađe (čl. 217. st. 3. KZ), prijevare (čl. 224. st. 1. KZ) i izazivanja prometne nesreće (čl. 272. st. 2. KZ), a obuhvatilo je praksi pet općinskih državnih odvjetništava: Općinskog državnog odvjetništva u Osijeku, Općinskog državnog odvjetništva u Puli, Općinskog državnog odvjetništva u Rijeci, Općinskog državnog odvjetništva u Splitu i Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu.

Planirani istraživački uzorak činilo bi po deset izdanih kaznenih naloga i po deset donesenih presuda u predmetima u kojima nije bilo predloženo izdavanje kaznenog naloga za svako od navedenih kaznenih djela, iz prakse svakog od navedenih općinskih državnih odvjetništava. Pri tome treba istaknuti da planirani istraživački uzorak nije bio ispunjen zbog malog broja predloženih odnosno izdanih kaznenih naloga za određena kaznena djela u praksi nekih od tih državnih odvjetništava, pa tako za ta kaznena djela uzorak čini manji broj izdanih kaznenih naloga od planiranih deset.

Istraživanje je obuhvatilo praksi općinskih državnih odvjetništava u 2003. godini te dijelu 2004. godine, zbog nedostatnog broja predmeta koji bi činili istraživački uzorak za 2003. godinu. Treba napomenuti da je na taj način prikupljeni uzorak bio dovoljno velik kako bi omogućio razmatranje odnosa između vrsta i mjera kazni te drugih mjera primjenjivanih na prijedlog državnog odvjetnika u instrumentu kaznenog naloga za određena kaznena djela te onih izrečenih za ista kaznena djela presudama koje je sud donio u predmetima u kojima državni odvjetnik nije zatražio izdavanje kaznenog naloga, što je i bio cilj provedenog istraživanja.

3. PRIKUPLJENI PODACI

3.1. Pregled kazni i mjera zatraženih u instrumentu kaznenog naloga za određena kaznena djela u radu pojedinih općinskih državnih odvjetništava

U tablicama koje slijede nalaze se prikupljeni podaci o vrstama i mjerama kazni te mjerama koje su bile zatražene i primijenjene u instrumentu kaznenog naloga za svako od kaznenih djela obuhvaćenih istraživanjem, u praksi pet općinskih državnih odvjetništava. S obzirom na relativno mali broj predmeta iz prakse pojedinih državnih odvjetništava koji je obuhvaćen istraživanjem, nije moguće izvoditi zaključke o usklađenosti ili neusklađenosti državnoodvjetničke prakse u toj materiji. Ipak, grafički prikazi koji prate svaku od tablica ipak mogu pružiti poopćenu sliku državnoodvjetničke prakse, koju neće pratiti poseban komentar.

Tablica 1. Čl. 99. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih naloga	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena
		Novčana kazna				Uvjetna osuda				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osijek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pula	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Rijeka	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Split	5	0	0	0	0	0	0	5	0	0
Zagreb	4	0	1	0	0	0	0	3	0	0
UKUPNO	12	0	1	0	0	0	0	11	0	0

Grafički prikaz 1. Čl. 99. st. 1. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Tablica 2. Čl. 173. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih naloga	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena	
		Novčana kazna				Uvjetna osuda					
		do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mј. kazna zatvora preko 1 mј.	novčana kazna	novčana kazna	novčana kazna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Osijek	9	4	0	0	0	0	5	0	0		
Pula	10	7	0	1	0	1	0	0	1		
Rijeka	12	1	0	0	0	2	9	0	0		
Split	10	8	0	1	0	0	1	0	0		
Zagreb	10	7	3	0	0	0	0	0	0		
UKUPNO	51	27	3	2	0	3	15	0	1		

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga...
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Grafički prikaz 2. Čl. 173. st. 1. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Tablica 3. Čl. 216. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih naloga	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena	
		Novčana kazna				Uvjetna osuda					
		do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj. kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Osijek	11	1	0	0	0	0	10	0	0		
Pula	4	1	0	0	0	1	2	0	0		
Rijeka	12	2	2	0	0	3	5	0	0		
Split	10	2	2	0	0	1	5	0	0		
Zagreb	7	0	0	0	1	0	6	0	0		
UKUPNO	44	6	4	0	1	5	28	0	0		

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga....
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Grafički prikaz 3. Čl. 216. st. 1. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Tablica 4. Čl. 217. st. 3. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih naloga	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena	
		Novčana kazna				Uvjetna osuda					
		do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj.	kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Osijek	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Pula	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Rijeka	12	3	2	0	0	1	6	0	0		
Split	11	7	0	1	0	1	2	0	0		
Zagreb	3	1	0	0	0	0	2	0	0		
UKUPNO	26	11	2	1	0	2	10	0	0		

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga...
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Grafički prikaz 4. Čl. 217. st. 3. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Tablica 5. Čl. 224. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih naloga	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena
		Novčana kazna				Uvjetna osuda				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Osijek	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Pula	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijeka	10	1	1	0	0	0	8	0	0	0
Split	5	1	0	0	0	0	4	0	0	0
Zagreb	9	1	0	1	0	0	7	0	0	0
UKUPNO	25	3	1	1	0	0	20	0	0	0

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga....
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Grafički prikaz 5. Čl. 224. st. 1. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Tablica 6. Čl. 272. st. 2. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega kaznenih nalogu	Zatražena kazna ili mjera								Sudska opomena	
		Novčana kazna				Uvjetna osuda					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Osijek	10	2	3	1	0	0	0	3	0	1	
Pula	9	0	6	3	0	0	0	0	0	0	
Rijeka	10	0	0	1	0	0	0	9	0	0	
Split	10	6	1	3	0	0	0	0	0	0	
Zagreb	10	3	2	4	0	0	0	1	0	0	
UKUPNO	49	11	12	12	0	0	0	13	0	1	

Grafički prikaz 6. Čl. 272. st. 2. KZ

novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

**3.2. Pregled kazni i mjera izrečenih u predmetima u kojima nije
predloženo izdavanje kaznenog naloga prema podacima
pojedinih općinskih državnih odvjetništava**

U tablicama koje slijede izneseni su prikupljeni podaci o vrstama i mjerama kazni te mjerama koje su bile izrečene presudama u predmetima u kojima nije bilo predloženo izdavanje kaznenog naloga, za svako od kaznenih djela obuhvaćenih istraživanjem, u praksi pet općinskih državnih odvjetništava. Podaci iz tablica prikazani su i grafički.

Tablica 7. Čl. 99. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega presuda	Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera								Sudska opomena	
			Novčana kazna				Uvjetna osuda					
			4	5	6	7	8	9	10	11		
1	2	3	do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj. kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna				
Osijek	10	0	0	0	0	0	0	10	0	0		
Pula	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0		
Rijeka	6	1	0	0	0	0	0	5	0	0		
Split	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0		
Zagreb	10	0	0	0	0	0	0	10	0	0		
UKUPNO	32	3	0	0	0	0	0	29	0	0		

Grafički prikaz 7. Čl. 99. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------	------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------	----------------

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga...
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Tablica 8. Čl. 173. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega presuda	Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera						Sudska opomena	
			Novčana kazna			Uvjetna osuda				
			do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj.	kazna zatvora preko 1 mj.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Osijek	10	0	0	0	0	0	0	10	0	0
Pula	10	2	0	1	1	0	1	2	0	3
Rijeka	10	0	0	0	0	0	1	6	3	0
Split	10	2	0	0	0	0	0	8	0	0
Zagreb	10	0	3	0	0	0	0	7	0	0
UKUPNO	50	4	3	1	1	0	2	33	3	3

Grafički prikaz 8. Čl. 173. st. 1. KZ

kazna zatvora novčana kazna do 20 p. d. p. novčana kazna od 20 do 30 p. d. p. novčana kazna od 30 do 50 p. d. p. novčana kazna preko 50 p. d. p. uvjetna osuda kaznom zatvora kaznom zatvora do 1 mj. uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj. uvjetna osuda novčanom kaznom sudska opomena

Tablica 9. Čl. 216. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega presuda	Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera						Sudska opomena	
			Novčana kazna			Uvjetna osuda				
			do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj. kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Osijek	10	3	0	0	0	0	0	7	0	0
Pula	10	5	0	0	0	0	0	5	0	0
Rijeka	10	3	0	0	0	0	0	7	0	0
Split	9	3	0	0	1	0	0	5	0	0
Zagreb	10	1	0	0	0	0	0	9	0	0
UKUPNO	49	15	0	0	1	0	0	33	0	0

Grafički prikaz 9. Čl. 216. st. 1. KZ

kazna zatvora novčana kazna do 20 p. d. p. novčana kazna od 20 do 30 p. d. p. novčana kazna od 30 do 50 p. d. p. novčana kazna preko 50 p. d. p. uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј. uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј. uvjetna osuda novčanom kaznom sudska opomena

Tablica 10. Čl. 217. st. 3. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega presuda	Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera						Sudska opomena	
			Novčana kazna			Uvjetna osuda				
			do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj. kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Osijek	3	2	0	0	0	0	0	1	0	0
Pula	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijeka	11	5	0	0	0	0	0	6	0	0
Split	3	2	0	0	0	0	0	1	0	0
Zagreb	10	2	0	0	0	0	0	8	0	0
UKUPNO	27	11	0	0	0	0	0	16	0	0

Grafički prikaz 10. čl. 217. st. 3. KZ

kazna zatvora novčana kazna do 20 p. d. p. novčana kazna od 20 do 30 p. d. p. novčana kazna od 30 do 50 p. d. p. novčana kazna preko 50 p. d. p. uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј. uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј. uvjetna osuda novčanom kaznom sudska opomena

E. Ivičević, D. Novosel: Vrste i mjere kazne primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga....
Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), vol. 11, broj 2/2004, str. 675-699.

Tablica 11. Čl. 224. st. 1. KZ

Općinsko državno odvjetništvo	Svega presuda	Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera						Sudska opomena	
			Novčana kazna			Uvjetna osuda				
			do 20 p.d.p.	od 20 do 30 p.d.p.	od 30 do 50 p.d.p.	preko 50 p.d.p.	kazna zatvora do 1 mj. kazna zatvora preko 1 mj.	novčana kazna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Osijek	10	1	0	0	0	1	0	8	0	0
Pula	3	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Rijeka	10	2	0	0	0	0	0	8	0	0
Split	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Zagreb	10	0	0	0	0	0	1	9	0	0
UKUPNO	34	3	0	0	0	1	1	29	0	0

Grafički prikaz 11. Čl. 224. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------	------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------	----------------

Tablica 12. Čl. 272. st. 2. KZ

1 Općinsko državno odvjetništvo	2 Svega presuda	3 Kazna zatvora	Izrečena kazna ili mjera								11 Sudska opomena
			Novčana kazna				Uvjetna osuda				
			4 do 20 p.d.p.	5 od 20 do 30 p.d.p.	6 od 30 do 50 p.d.p.	7 preko 50 p.d.p.	8 kazna zatvora do 1 mj.	9 kazna zatvora preko 1 mj.	10 novčana kazna		
Osijek	10	0	0	0	0	0	0	10	0	0	
Pula	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Rijeka	11	0	0	0	0	0	0	11	0	0	
Split	10	0	1	3	4	0	0	2	0	0	
Zagreb	10	0	1	0	0	0	0	9	0	0	
UKUPNO	42	0	2	3	4	0	1	32	0	0	

Grafički prikaz 12. Čl. 272. st. 2. KZ

kazna zatvora novčana kazna do 20 p. d. p. novčana kazna od 20 do 30 p. d. p. novčana kazna od 30 do 50 p. d. p. novčana kazna preko 50 p. d. p. uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj. uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj. uvjetna osuda novčanom kaznom sudska opomena

4. KAZNE I MJERE PRIMJENJIVANE U INSTRUMENTU KAZNENOG NALOGA I NJIHOV ODнос PREMA KAZNAMA I MJERAMA IZREČENIM U PRESUDAMA

Podaci prikupljeni za potrebe ovog istraživanja i izneseni u prethodnim tablicama poslužili su za prikaz i razmatranje odnosa između vrsta i mjera kazni te drugih mjera primjenjivanih na prijedlog državnog odvjetnika u instrumentu kaznenog naloga za određena kaznena djela (u grafičkim prikazima: "zatraženo"), i vrsta i mjera kazni te drugih mjera izrečenih za ista kaznena djela u presudama koje je sud donio u predmetima u kojima državni odvjetnik nije zatražio izdavanje kaznenog naloga (u grafičkim prikazima: "izrečeno"). Kako istraživački uzorak čini sveukupan broj predmeta iz prakse svih pet državnih odvjetništava, uzorak je dovoljno velik da omogući donošenje ne samo općenitih nego i konkretnih zaključaka.

Grafički prikaz 13. Čl. 99. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
---------------	------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------	----------------

U grafičkom prikazu 13, koji se odnosi na slučajeve kaznenih djela iz čl. 99. st. 1. KZ, već je na prvi pogled uočljiva jednolikost i ujednačenost kazni i mjera zatraženih od strane državnih odvjetnika i primjenjivanih u instrumentu kaznenog naloga, s jedne strane, te kazni i mjera izrečenih od sudova u predmetima u kojima nije bilo predlagano izdavanje kaznenog naloga, s druge strane. Tako uvjerljivo dominira uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca, čiji je udio preko 90% i kod kaznenih naloga i kod presuda. U preostalih desetak posto slučajeva, instrumentom kaznenog naloga primjenjivana je novčana kazna u iznosu od 20 do 30 prosječnih dnevnih prihoda, a u 9,4% presuda izrečena je bezuvjetna kazna zatvora.

Grafički prikaz 14. Čl. 173. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
------------------	---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

U slučajevima kaznenih djela iz čl. 173. st. 1. KZ, iz grafičkog prikaza 14 odmah je uočljiva glavna razlika između kazni i mjera primjenjivanih u instrumentu kaznenog naloga te onih izrečenih sudskim presudama. Tako su u instrumentu kaznenog naloga najčešće primjenjivane novčane kazne do 20 prosječnih dnevnih dohodaka, u preko 50% predmeta, a slijedi uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca, koja je bila primijenjena u 29,5% predmeta. U slučajevima u kojima nije bilo predloženo izdavanje kaznenog naloga, sud je u gotovo 70% izrekao uvjetnu osudu na kaznu zatvora u trajanju duljem od mjesec dana, a zanimljivo je da je u 6% slučajeva sud izričao i uvjetnu osudu na novčanu kaznu, kao i sudsку opomenu.

Grafički prikaz 15. Čl. 216. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
------------------	---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Iz grafičkog prikaza 15 slijedi da je u slučajevima kaznenih djela iz čl. 216. st. 1. KZ ponovo dominirala uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca, koja je bila zatražena i primijenjena u 55% predmeta u kojima je izdan kazneni nalog, a izrečena presudom čak u 67% predmeta. Zanimljivo je da su u preostalim predmetima u kojima je izdan kazneni nalog primijenjene uglavnom novčane kazne te u manjem broju uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju do jednog mjeseca. Naprotiv, preostalih tridesetak posto kazni izrečenih u presudama bile su uglavnom bezuvjetne kazne zatvora.

Grafički prikaz 16. Čl. 217. st. 3. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mj.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mj.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
------------------	---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Grafički prikaz 16 pokazuje da je u slučajevima kaznenih djela iz čl. 217. st. 3. KZ u presudama dominirala uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca, koja je izrečena u 59% predmeta. U preostalih 41% slučajeva presudom su primijenjene bezuvjetne kazne zatvora. Kaznenim nalozima primjenjivane su uglavnom novčane kazne, najčešće do dvadeset prosječnih dnevних prihoda (42% slučajeva), te uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju preko jednog mjeseca u 38,5% slučajeva.

Grafički prikaz 17. Čl. 224. st. 1. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
------------------	---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Iz grafičkog prikaza 17 vidi se da postoji relativna ujednačenost kazni i mjera primjenjivanih odnosno izricanih u slučajevima kaznenih djela iz čl. 224. st. 1. KZ. Tako je uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca primijenjena u 80% izdanih kaznenih nalog te u 85% presuda. U preostalih 20% predmeta u kojima je izdan kazneni nalog primjenjivane su novčane kazne u iznosima do 50 prosječnih dnevnih prihoda, a presudama je izrečeno 9% kazni zatvora.

Grafički prikaz 18. Čl. 272. st. 2. KZ

kazna zatvora	novčana kazna do 20 p. d. p.	novčana kazna od 20 do 30 p. d. p.	novčana kazna od 30 do 50 p. d. p.	novčana kazna preko 50 p. d. p.	uvjetna osuda kaznom zatvora do 1 mј.	uvjetna osuda kaznom zatvora preko 1 mј.	uvjetna osuda novčanom kaznom	sudska opomena
------------------	---------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--	-------------------------------------	-------------------

Grafički prikaz 18 pokazuje da je u slučajevima kaznenih djela iz čl. 272. st. 2. KZ kaznenim nalogom u relativno ujednačenom broju predmeta primjenjivana novčana kazna do dvadeset prosječnih dnevnih prihoda, novčana kazna od dvadeset do trideset prosječnih dnevnih prihoda, novčana kazna od trideset do pedeset prosječnih dnevnih prihoda te uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju preko jednog mjeseca. Među kaznama i mjerama izrečenim u presudama apsolutno dominira uvjetna osuda na kaznu zatvora u trajanju duljem od jednog mjeseca izrečena u preko 75% slučajeva, dok se preostali postoci odnose uglavnom na novčane kazne do pedeset prosječnih dnevnih prihoda.

5. ZAKLJUČAK

Rezultati provedenog istraživanja pokazuju da vrste i mjere kazne te druge mjere koje su državna odvjetništva zatražila i koje su primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga u većoj mjeri ne odstupaju od vrsta i mjera kazni te drugih mjera koje su sudovi presudama izricali u predmetima u kojima nije bilo predloženo izdavanje kaznenih naloga. U obje istraživane skupine u pravilu je dominirala uvjetna osuda na kaznu zatvora, i to najčešće u trajanju duljem od jednog mjeseca. Udio bezuvjetne kazne zatvora izrečene u sudskim presudama u pravilu nije prelazio 10%, s iznimkom kaznenih djela krađe (čl. 216. st. 1. KZ), kod kojih je njezin udio bio 31%, te kaznenih djela teške krađe (čl. 217. st. 3. KZ), kod kojih je taj udio bio 41%. Kod kaznenog djela izazivanja prometne nesreće (čl. 272. st. 2. KZ) nije izrečena niti jedna bezuvjetna kazna zatvora.

Instrumentom kaznenog naloga učestalo su primjenjivane novčane kazne, i to najčešće u iznosima do pedeset prosječnih dnevnih prihoda. U presudama je općenito rjeđe izricana novčana kazna, a kada je izricana, također uglavnom nije prelazila iznos od pedeset prosječnih dnevnih prihoda. Uvjetne osude na novčanu kaznu praktički nisu primjenjivane u instrumentu kaznenog naloga, a u presudama su izricane u svega 6% slučajeva kaznenog djela zlouporabe opojnih droga (čl. 173. st. 3. KZ). Slično se i primjena sudske opomene rijetko pronašla u praksi.

Naposljetku, treba zaključiti da postoji relativna ujednačenost vrsta i mjera kazni te drugih mjera primjenjivanih u instrumentu kaznenog naloga i sudskim presudama. To znači da ne bi bio utemeljen prigovor koji upućuje na opasnost da okrivljenici, prema kojima sud izda kazneni nalog, ne shvate u dovoljnoj mjeri ozbiljnost kaznenog djela koje su počinili zbog suviše blagih kazni u usporedbi s onima koje za ista djela izriču sudovi u presudama. Treba zaključiti i to da je određena razlika, u smislu relativno težih kazni koje su izricane u sudskim presudama, bila i očekivana te je logična, s obzirom na činjenicu da državni odvjetnici već prilikom ocjene je li u konkretnom slučaju opravданo i umjesno predlaganje izdavanja kaznenog naloga, uzimaju u obzir sva subjektivna i objektivna obilježja kaznenog djela te ponajprije okolnosti pod kojima

je djelo počinjeno. O navedenim obilježjima i okolnostima ovisit će vrsta i mjera kazne, pa će se tako o "težim" slučajevima odlučivati nakon provedene glavne rasprave.

LITERATURA

1. Beulke, W., Strafprozeßrecht, Müller Verl., Heidelberg, 2000.
2. Hermann, J., Najnoviji razvoj njemačkoga kaznenog postupka, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 2, broj 2/1995., 461-470.
3. Horvatić, Ž.; Šeparović, Z.; i suradnici, Kazneno pravo (posebni dio), Masmedia, Zagreb, 1999.
4. Krapac, D., Kazneno procesno pravo, prva knjiga: Institucije, Narodne novine d. d., Zagreb, 2003.
5. Levasseur, G.; Chavanne, A.; Montreuil, J.; Bouloc, B., Droit pénal général et procédure pénale, Sirey editions, 1999.
6. Novosel, D., Primjena kaznenog naloga u radu državnih odvjetništava, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 9, broj 1/2002., str. 37-61.
7. Pavišić, B., i suradnici, Zakon o kaznenom postupku - s komentarom, literaturom i sudskom praksom, Zagreb, 1998.
8. Roxin, C., Strafprozessrecht, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1998.
9. Roxin, C., Strafverfahrensrecht, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München, 1998.
10. Svedrović, M., Kriminalnopolička opravdanost primjena kaznenih sankcija s osvrtom na uvođenje doživotnog zatvora i na sustav izricanja kazne, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 10, broj 2/2003., str. 341-428.
11. Tomašević, G., Kazneno procesno pravo, Temeljni pojmovi i osnove praktične primjene, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 1998.
12. Zadnik, S., Problemi državnih odvjetništava u praktičnoj primjeni Zakona o kaznenom postupku, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, vol. 6, broj 1/1999., str. 191-207.

Summary

TYPES AND RANGES OF PUNISHMENTS APPLIED THROUGH THE INSTRUMENT OF A CRIMINAL ORDER AND THEIR RELATION WITH PUNISHMENTS PRONOUNCED BY THE COURTS IN CRIMINAL SENTENCES

The paper contains authors' introductory considerations of the institute of criminal order, which is an instrument of economical procedure in cases of the least serious and the less serious criminal offences. Further the paper contains results of the research that had been conducted in order to analyze the relation between types and ranges of punishments and other criminal law measures applied through the instrument of criminal order at the demand of a state attorney, and those pronounced by the courts in cases in which the state attorney did not demand the issuance of a criminal order. The research covered six criminal offences. Certain differences, concerning relatively graver punishments and measures pronounced by the courts in sentences, were expected. Namely, when estimating whether the demand for the issuance of a criminal order in the concrete case would be justified and appropriate, state attorneys take into consideration all the subjective and objective features of the concrete criminal offence, firstly the circumstances under which the criminal offence was committed.

